

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach za 2012 rok

I Wstęp

W 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach realizował zadania wynikające w szczególności z następujących ustaw:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- Ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wspomaganie osób i rodzin we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwo w życiu społecznym.

Cele szczegółowe to:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń
- praca socjalna
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na różne świadczenia
- pobudzenie społecznej aktywności w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb osób i rodzin.

II Struktura wydatków:

Wydatki MOPS Siemiatycze w 2012 roku wyniosły: 6. 666.797,50 zł.

w tym:

1. Zadania własne: 1 393 585,27 zł.
2. Zadania zlecone: 3 351 539,31 zł.
3. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy
1 709 536,96 zł.
4. Dotacja z Europejskiego Funduszu Społecznego: 212 135,96zł.

W ramach zadań własnych gminy:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Zasiłki i pomoc w naturze	192 000,00 zł	191 979,35 zł.
2.	Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	443 000,00 zł	442 934,85 zł. ✓
3.	Usługi opiekuńcze	51 000,00 zł	50 998,00 zł.
4.	Posiłek dla potrzebujących	110 000,00 zł	110 000,00 zł.
5.	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	589 000,00 zł	588 925,14 zł.
6.	Pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	1 000,00 zł	820,00 zł ✓
7.	Pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	3 000,00zł	2 949,37zł ✓
8.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	5 000,00zł	4 988,56zł ✓

W ramach zadań zleconych:

L p.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	8 500,00zł	8 483,31 zł. ✓
2.	Świadczenie rodzinne i alimentacyjne	3 466 000,00 zł	3 228 514,00 zł
3.	Usuwanie klęsk żywiołowych	84 092,00zł	83 642,00zł
4.	Realizacja rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	31 500,00zł	30 900,00zł

Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Zasiłki i pomoc w naturze	1 193 000,00 zł	1 081 701,52 zł
2.	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	244 733,00 zł	244 733,00 zł
3.	Posiłki dla potrzebujących	348 900,00 zł	348 900,00 zł
4.	Składka zdrowotna od zasiłków stałych	37 501,00zł	34 202,44zł ✓

Dotacje rozwojowe – Europejski Fundusz Społeczny:

1.	Projekt „Lepsze jutro-od bierności do aktywności”	249 520,00 zł	212 135,00 zł.
----	---	---------------	----------------

III. Opis realizacji zadań

Pomoc Społeczna

1. Charakterystyka społeczno – demograficzna gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną

W 2012 roku z różnych form świadczeń pomocy społecznej skorzystało 9,8 % ogółu mieszkańców Siemiatycz, czyli 1322 osoby z 629 rodzin, w tym:

- świadczenie przyznane w ramach zadań własnych otrzymało 614 rodzin liczących 1280 osób ,
- pomoc w postaci pracy socjalnej otrzymało 353 rodzin liczących 624 osoby.

Większość osób pobierających świadczenie pieniężne korzystało jednocześnie z pomocy w postaci pracy socjalnej.

Osobom ubiegającym się o świadczenie z pomocy społecznej wydano 3571 decyzji.

Szczegółowe dane dotyczące struktury demograficznej świadczeniobiorców objętych pomocą społeczną zawiera tabela Nr 1 , a powody przyznania pomocy Tabela Nr 2

Tabela Nr 1 Struktura demograficzna świadczeniobiorców

Lp.	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Jednoosobowa	344	344
2.	Emeryci i renciści	81	126
3.	Rodziny z dziećmi	227	843
4.	Rodziny niepełne	94	289
	Ogółem:	637	1349

Tabela Nr 2 Powody przyznania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	473	932
Kłęska żywiołowa	----	----
Bezdomność	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	60	260
Bezrobocie	368	765
Niepełnosprawność	183	333
Długotrwałe lub ciężkie choroby	113	208
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	66	227
Przemoc w rodzinie	28	78
Alkoholizm	13	16
Narkomania	8	8
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	10	10

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2012 r. było:

- ubóstwo
- bezrobocie
- niepełnosprawność
- długotrwała choroba
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego

2. Realizacja zadań gminy z zakresu pomocy społecznej

W ubiegłym roku w ramach zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej udzielono świadczenia dla 629 rodzin na kwotę 2 269 464,09 zł., w tym dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy 1 464 803,96zł i kwota 804 660,13zł z budżetu miasta.

Do zadań własnych należy: przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych, celowych, w szczególności na pokrycie kosztów leczenia, opału, remontu mieszkania, żywności, opłacenia obiadów dzieciom w szkole, pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, usługi opiekuńcze, opłacenie składki emerytalno – rentowej, odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej.

Wydatki na te cele kształtowały się następująco:

1. Zasiłki stałe-skorzystało 112 osób na kwotę 430 405,00 zł
2. Zasiłki okresowe – skorzystało 373 rodzin na kwotę 651 297,00 zł.
3. Zasiłki celowe i pomoc w naturze – skorzystało 180 rodzin na kwotę 191 979,35,00 zł. w szczególności na:

- pomoc w formie opału – 98 rodzin na kwotę 39 200,00 zł.
- pomoc na leki i leczenie dla 119 rodzin na kwotę 22 080,00 zł.
- energię elektryczną i czynsz – 92 rodzin na kwotę 23 200,00 zł.
- na żywność - 274 rodzin na kwotę 83 300,00 zł.
- na zakup podręczników szkolnych – 64 na kwotę 24 199,35 zł.

3. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2012 roku prowadził program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Programem objęto 898 osoby starsze, niepełnosprawne i dzieci. Wydatkowano na ten cel kwotę 458 900,00 zł.

W ramach tego programu udzielono następujących form pomocy:

- dożywianie dzieci w przedszkolach, szkołach – objęto 395 dzieci na kwotę 175 456,00 zł.
- dożywianie 66 osób dorosłych w barze „U Szymka” na kwotę 63 163 zł.

- udzielono zasiłku celowego na żywność dla 298 rodzin na kwotę 164 135,00 zł.

- udzielono pomocy w naturze w postaci paczek żywnościowych dla 255 rodzin na kwotę 25 898,00 zł.

- doposażono stołówkę Szkoły Podstawowej Nr 1 w Siemiatyczach w sprzęt kuchenny na kwotę 30 248,00 zł .

4. Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył usługi opiekuńcze osobom chorym, niepełnosprawnym, samotnym, wymagającym opieki osób drugich.

Do wykonania tego zadania ośrodek zatrudniał 3 opiekunki domowe, które opiekowały się 12 chorymi. Na wykonanie tego zadania wydatkowano kwotę 50 998,00 zł.

5. Od 1 stycznia 2004 roku odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy. Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są: mieszkaniec domu, rodzina zobowiązana do alimentacji, gmina. W 2012 roku Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał pobyt w domu pomocy społecznej dla 19 osób i wydatkował na ten cel kwotę 442 934,85zł. , z tego rodziny osób umieszczonych w domu pomocy społecznej zwróciły kwotę 92 630,76 zł .

6. Składka zdrowotna dla 96 świadczeniobiorców zasiłków stałych na kwotę 34 202,44 zł.

3.Praca socjalna

Ośrodek Pomocy Społecznej oprócz świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach opiekuńczych udzielał pomocy w formie pracy socjalnej.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonywanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnych sytuacji.

Ważne jest systematyczne i całościowe podejście do osoby i rodziny w zależności od problemu występującego w rodzinie.

Główne formy pracy socjalnej:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klienta
- opracowanie planów pomocy
- wspomaganie i prowadzenie szczególnych przypadków i grup w celu usamodzielnienia życiowego, motywowanie do podejmowania działań,
- wnioskowanie o udzielenie świadczeń pomocy społecznej,
- organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z Ośrodkiem (Sąd, Policja, Szkoły, ZUS, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, organizacje pozarządowe)
- ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja
- prowadzenie działań mających na celu informowanie, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

4. Inna działalność

- Prowadzenie programu pomocowego z Unii Europejskiej PEAD.
Jest to program pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności Unii Europejskiej. Z pomocy żywnościowej w postaci: mleka, ryżu, kaszy, mąki, cukru, sera twardego, topionego, makaronu, płatków kukurydzianych, masła, dżemu skorzystało 1021 osób najuboższych. Rozdysponowano 37 ton 265 kg. żywności na kwotę 60 918,21zł.
- Zorganizowano wigilię dla 60 osób bezdomnych, samotnych, niepełnosprawnych.
- Prowadzono stołówkę dla 66 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
W 2012 roku ze stołówki MOPS skorzystało 66 osoby, którym wydano 13 461 posiłków na kwotę 63 163,00 zł.

W 2012 roku pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej podejmowali różne działania takie jak:

- gromadzenie środków finansowych i rzeczowych,
- prowadzenie poradnictwa socjalnego skierowanego na osoby wymagające opieki,
- współdziałanie z instytucjami, organizacjami skierowane na potrzebujących, mające na celu wyprowadzenie ich z trudnej sytuacji życiowej.

Dzięki tym działaniom większość rozpoznanych potrzeb zostało zaspokojonych, a część trudnych problemów naszych petentów rozwiązanych.

IV. Projekt „Lepsze jutro – od bierności do aktywności”

Projekt „Lepsze jutro – od bierności do aktywności” realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Priorytet VII Promocja integracji społecznej Działania 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji. Skierowany był do 30 osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem projektu było zwiększanie aktywności osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem w obszarze życia społecznego, zawodowego oraz zwiększenie potencjału rozwojowego. Działania w ramach projektu miały zwiększyć kompetencje zawodowe i społeczne, zwiększyć motywację do działania, zaufania we własne siły, zwiększyć zdolności komunikacyjne. Ogólny koszt projektu to kwota 238 015,32 zł., w tym 25 879,36 zł. był to wkład własny i 212 135,96 zł. była to dotacja rozwojowa. Projekt był realizowany w okresie od 01.04.2012 do 15.01.2013 r

Obejmował następujące zadania:

1. Zarządzanie projektem- to wybór kadry, przydział zadań, monitoring, organizacja pracy, czuwanie nad realizacją projektu i sprawozdawczość.
2. Promocja projektu- są to działania informacyjne o przedsięwzięciu i etapach realizacji projektu, jak również oznakowanie pomieszczeń i dokumentów logiem projektu.
3. Praca socjalna była prowadzona przez pracowników socjalnych, obejmowała rekrutację beneficjentów, zawarcie kontraktów socjalnych oraz motywację do udziału w szkoleniach i w poradnictwie.
4. Wsparcie dochodowe- udzielone wsparcie dochodowe uczestników projektu.
5. Aktywna integracja obejmowała:
 - trening umiejętności psychospołecznych
 - warsztaty podejmowania decyzji, umiejętności rozwiązywania problemów
 - szkolenie „Motywacja, Elastyczność, Kreatywność, Kariera i Aktywność”
 - doradztwo zawodowe i konsultacje psychologiczne indywidualne
 - szkolenie zawodowe : opiekun osoby starszej , technolog robót wykończeniowych, gastronomiczne.

Rezultaty projektu to:

- przeszkolenie 30 osób
- przeprowadzenie 4 edycji szkoleń
- przeprowadzenie konsultacji indywidualnej z doradztwa zawodowego dla 30 osób.
- przeprowadzenie konsultacji psychologicznych indywidualnych dla 30 osób
- z 30 osobami zawarto kontrakty socjalne

- wzrost zdolności motywacyjnych
- nabycie kluczowych umiejętności pracowniczych
- rozwój osobistych predyspozycji
- przeprowadzenie 480 godzin szkoleń.

Do projektu było zatrudnionych 2 pracowników socjalnych.

V. Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie

W ramach tego zadania podejmowano zintegrowane i skoordynowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny prowadził następujące działania:

1. diagnozował problem przemocy w rodzinach
2. opracowywał i realizował plan pomocy w indywidualnych przypadkach.
3. Monitorował sytuację rodzin dotkniętych przemocą,
4. Dokumentował działania podejmowane wobec rodzin , w których dochodzi do przemocy,
5. Podejmował działania prewencyjne w środowiskach zagrożonych przemocą.
6. Podejmował interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą.

Procedurą „Niebieskiej Karty” objęto 48 rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie. W stosunku do tych rodzin prowadzono pracę socjalną, w tym cykliczne wizyty w środowisku, skierowano osoby pokrzywdzone do skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej. Udzielono ofiarom przemocy poradnictwa zawodowego, rodzinnego i socjalnego.

V. Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Drugim dużym zadaniem jakie w 2012 roku prowadził Ośrodek Pomocy Społecznej są świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia rodzinne to system wsparcia rodziny, znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Ma to zapewnić długofalowe możliwości rozwoju rodziny z dziećmi, wspomagając ich edukację. W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 roku udzielono świadczeń rodzinnych dla 843 rodzin na kwotę 2 2671 888,00 zł. W związku z przyznaniem świadczeń rodzinnych Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 2028 decyzji administracyjnych. Szczegółowe dane dotyczące rodzin uprawnionych do korzystania ze świadczeń rodzinnych przedstawia Tabela Nr 3

Tabela Nr 3 Rodziny uprawnione do korzystania ze świadczeń rodzinnych

Lp.	Rodzaj zasiłku	Liczba świadczeniobiorców	Kwota świadczenia
1.	Zasiłki rodzinne	1094	1 090 688,00 zł.
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	53	53 000,00 zł.
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	24	98 254,00 zł.
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	52	110 470,00 zł.
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	65	43 480,00 zł.
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	784	78 400,00 zł.
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecka nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	102	59 960,00 zł.
8.	Zasiłek pielęgnacyjny	264	480 267,00 zł.

9.	Świadczenie pielęgnacyjne	67	409 969,00 zł.
10.	Składka na ubezpieczenie emerytalno – rentowe	27	47 901,00 zł
11.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	25	8483,00 zł.
12.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	122	120 400,00 zł.
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	127	127 000,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są przyznawane osobom samotnie wychowującym dzieci, mającym zasądzone alimenty, których egzekucja jest bezskuteczna.

W okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku udzielono świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 161 osób na kwotę 560 549,00 zł.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w 2012 roku było prowadzone przeciwko 58 dłużnikom.

Prowadząc postępowanie wobec dłużników:

- przeprowadzono 46 wywiadów środowiskowych u dłużników sprawdzając ich stan majątkowy, przyczyny nie płacenia alimentów,
- skierowano do Powiatowego Urzędu Pracy 34 informacje o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- złożono 8 wniosków do Prokuratury o ściganie dłużnika,
- złożono 8 wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dla dłużników alimentacyjnych.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego to 67 214,70 zł. z tego kwota 42 915,68 zł. przekazana do budżetu państwa, kwota 13 442,97zł. przekazana na dochody własne gminy wierzyciela i kwota 10 856,65zł. przekazana na dochody własne gminy dłużnika.

